

Notat om kommuners administrationsomkostninger og takstfastsættelse for tilbud med driftsoverenskomst

Selveje Danmark sender dette notat om kommuners administrationsomkostninger og takstfastsættelse for selvejende krisecentre og herberger på driftsoverenskomst (efter §§ 109 og 110 i lov om social service) til Folketingets Social- og Indenrigsudvalg på baggrund af samrådet om herbergs- og krisecenterområdet den 14. maj 2020.

På samrådet blev social- og indenrigsministeren bedt om at forholde sig til, at nogle kommuner opkræver selvejende krisecentre og herberger på driftsoverenskomst administrationsomkostninger på over 20 procent af taksten. Ministeren kunne ikke forholde sig til problemstillingen, da ministeren ikke havde haft lejlighed at se konkret dokumentation. Selveje Danmark finder det derfor relevant at orientere social- og indenrigsministeren såvel som Social- og Indenrigsudvalg om de forhold, der gør sig gældende for en række selvejende krisecentre og herberger på driftsoverenskomst, særligt i de større byer (København og Aarhus).

Vedlagte budget 2020 for herberget, Kollegiet Gl. Køgelandevej (herefter Kollegiet¹) er et eksempel på problemstillingen med kommuners høje administrationsomkostning for selvejende krisecentre og herberger på driftsoverenskomst². Selveje Danmark har kendskab til andre eksempler i andre kommuner, hvor den tilsvarende problemstilling gør sig gældende. Bemærk dog, at budgettet kan ikke anvendes til at generalisere i forhold, hvad der gør sig gældende for alle herberger og krisecentre med driftsoverenskomst med en kommune. Der er stor forskel fra kommune til kommune og fra tilbud til tilbud.

35 procent i administrationsomkostninger til kommunen

Af vedlagte budget fremgår det, at ud af en indtægt på knap 11 mio. kr., betaler herberget 4,26 mio. kr. i administrationsudgifter (se fanebladet *Budget offentligt tilbud*). Af fanebladet *Koncernnote* fremgår det, at 3,8 mio. kr. af administrationsudgifterne går til centrale løn- og administrationsudgifter i kommunen. Det svarer til knap 35 procent af tilbuddets samlede indtægter.

Af fanebladet *Budgettakst 2020 § 109-110* fremgår det, hvad størstedelen af de centrale løn- og administrationsomkostninger går til, så som boligrådgivere (1,7 mio. kr. i løn og drift) sundhedsteam 0,7 mio. kr. i løn og drift) og centerstabspulje 0,3 mio. kr. De nævnte aktiviteter kan hver især være relevant i arbejdet med socialt udsatte, men bør ikke finansieres af midler til tilbuddets drift. Det forhold fremgår af social- og indenrigsministerens svar på spørgsmål 462, der fastslår, at takster skal beregnes på grundlag af de samlede langsigtede gennemsnitsindtægter og -omkostninger ved drift af et tilbud efter lov om social service³.

Undersøgelse viser typiske administrationsomkostninger på 20 procent

¹ Se mere om Kollegiet her www.kollegiet.info. Kollegiet er et selvejende herberg, under organisationen WeShelter (tidligere Missionen blandt Hjemløse). Herberget har driftsoverenskomst med Københavns Kommune. Tilbuddet fremgår også af Tilbudsportalen. Bemærk taksterne for 2020 ikke er opdaterede, da Kollegiet afventer tilsynets offentliggørelse.

² Budgettet er ikke endnu godkendt af socialtilsynet, da socialtilsynet grundet coronakrisen ikke har kunnet løse alle sine sædvanlige tilsynsopgaver. Problemstillingen gør sig gældende for en række tilbud. Taksten er godkendt af København Kommunes uafhængige revisor.

³ Bemærk at i Kollegiet ikke betaler husleje til kommunen, som Kollegiet bor til leje hos. Administrationsomkostningerne vedrører dog i henhold til budgettet ikke husleje jf. fanebladet *Budgettakst 2020 § 109-110*

Selveje Danmark lavede i 2018 en mindre undersøgelse af, hvor meget selvejende krisecentre og herberger på driftsoverenskomst betalte i administrationsomkostninger i de større byer. Undersøgelsen tog udgangspunkt i budgetter godkendt af socialtilsynet og viste, at de selvejende tilbud i særligt Aarhus og København typisk betalte 20 procent eller mere i administrationsomkostninger til den kommune, de har indgået driftsoverenskomst med.

Kommune fastsætter takst og administrationsomkostninger

Selvom betegnelsen driftsoverenskomst kunne give anledning til at tro, at der er tale om en aftale mellem ligeværdige parter, er det ikke tilfældet. For eksempel er det i Kollegiets tilfælde kommunen, der fastsætter takst og administrationsomkostninger.

Kollegiets budget bliver således ikke lavet ud fra de reelle omkostninger, det koster at drive tilbuddet. I stedet bliver Kollegiet dikteret et budget af Københavns Kommune, hvor det er kommunen, der fastsætter Kollegiets takst, og hvad Kollegiet skal betale i administrationsomkostninger til kommunen. Kollegiet har med andre ord ikke mulighed for at justere sin takst efter, hvad det reelt koster at drive tilbuddet og give en indsats, der i tilstrækkelig grad bringer borgeren videre i egen bolig. Konsekvensen er, at borgerne får unødige lange ophold på tilbuddet, og ikke bliver hjulpet i videre i egen bolig, som ellers er hensigten i henhold til Housing First - tilgangen.

Markant lavere takst end kommunale tilbud

I Kollegiets tilfælde udgør taksten kun en tredjedel (398 kr./døgn) ud af gennemsnitstaksten for kommunale herberger (1.235 kr./døgn) jf. social- og indenrigsministerens svar på spørgsmål 461. Heraf skal der så, som nævnt, fratrækkes 35 procent i administrationsomkostninger til kommunen.

Kollegiets takst er særegen lav, men som det fremgår af social- og indenrigsministerens svar på spørgsmål 461, så er gennemsnitstaksten for selvejende krisecentre og herberger på driftsoverenskomst generelt 17-18 procent lavere end den kommunale gennemsnitstakst. Derudover betaler selvejende tilbud på driftsoverenskomst, som nævnt, en varierende andel af deres takst i administrationsomkostninger alt afhængig af driftsoverenskomsten med den enkelte kommune.

Det er ikke et særtilfælde, at et tilbud som Kollegiet får dikteret deres takst og administrationsomkostninger af kommunen, uden der tages tilstrækkeligt hensyn til de reelle omkostninger, der er knyttet til at drive det enkelte herberg eller krisecenter og til at bringe borgeren videre i tilværelsen uden for tilbuddet.

Opfordring til minister og udvalg om at forholde sig til problemet

Resultatet er, at tilbuddet udsultes økonomisk med en lavere kvalitet og afspecialisering af borgerindsatsen til følge. Selveje Danmark opfordrer derfor social- og indenrigsministeren såvel som Social- og Indenrigsudvalget til at forholde sig til af kommunernes lave takstfastsættelse og høje administrationsomkostninger for tilbud på driftsoverenskomst.

På vegne af Selveje Danmark

Jon Krog, branchedirektør, Selveje Danmark

Vedlagt: Kollegiet Gl. Køgelandsvejs budget for 2020